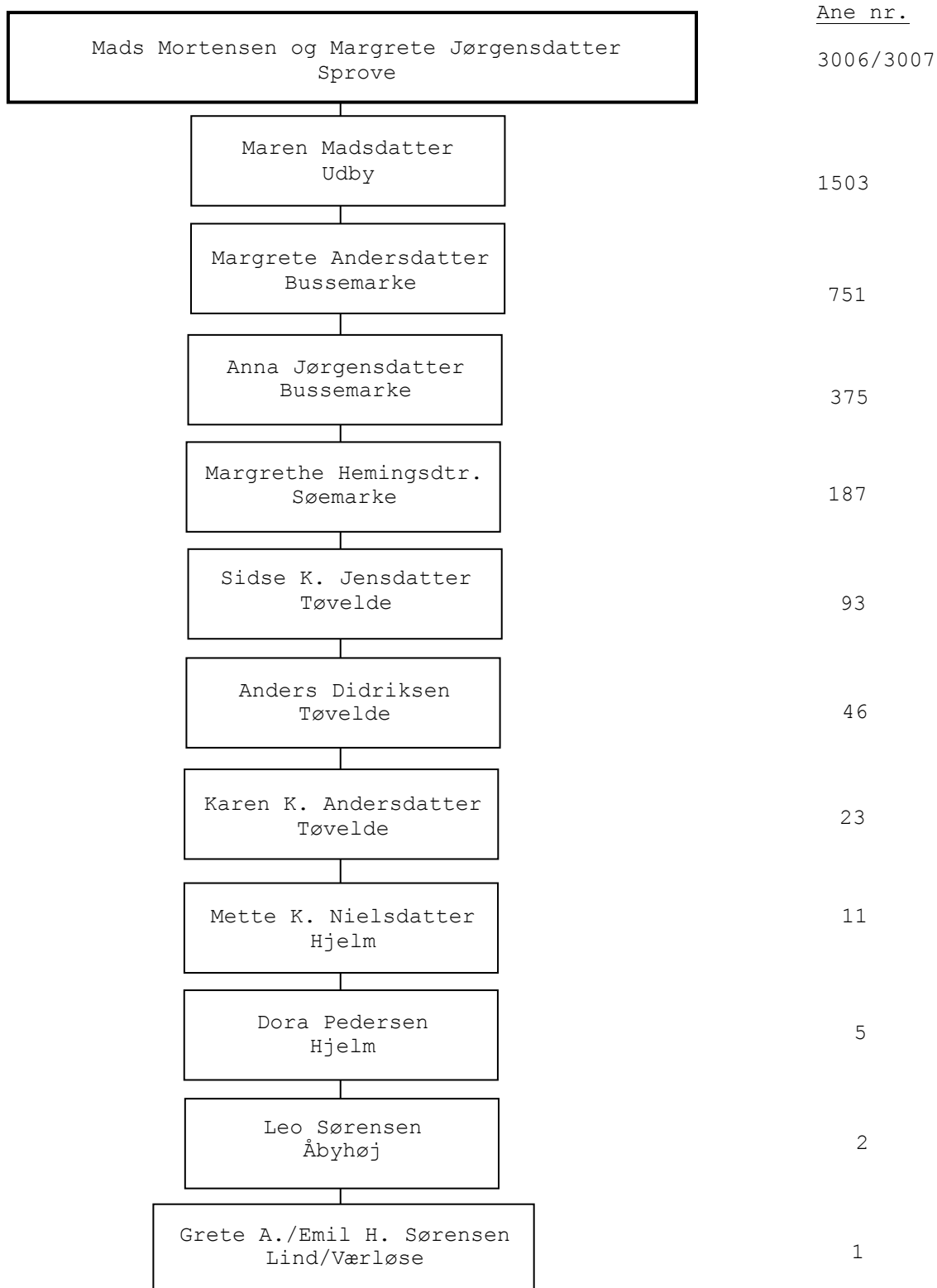

<u>Indholdsfortegnelse</u>	<u>Side</u>
Kort overblik	2
Tidsbillede	3
Mads Mortensen og Margrete Jørgensdatter	4
Oversigt over kildemateriale	6
Kildemateriale	8

MADS MORTENSEN & MARGRETE JØRGENDATTER

Mads Mortensen's fødselsår, forældre og fødested er det endnu ikke lykkedes at opspore.

Margrete Jørgensdatter's fødselsår, forældre og fødested er det endnu ikke lykkedes at opspore.

Mads Mortensen og Margrete Jørgensdatter bliver gift før 1626. De bosætter sig i Sprove. Her får de 4 børn i tidsrummet fra ca. 1626 til 1636.

Mads Mortensen dør i Sprove i 1661, Margrete Jørgensdatter samme sted i 1666.

Tidsbillede

København omkring 1590

En tysk turist ved navn Zesterfleth besøgte Danmark fra den 1. til den 21. august 1600. Han kom med skib over Østersøen og gik i land i Rødby havn.

Han syntes, at Rødby var en ussel flække. Til gengæld imponerede Maribo ham, for der lå Danmarks rigeste og herligste kloster. Kronen ejede klosteret, der efter reformationen fungerede som forsørgelsesanstalt for ugifte adelsfrøkener.

Fra Maribo kom Zesterfleth til Nykøbing Falster og blev her betaget af det tre etager høje ubefæstede Nykøbing Slot, hvor enkedronning Sophie boede. Her bemærkede Zesterfleth, at enkedronningen evnede at trække store summer ud af sit gods.

Zesterfleth rejste videre til København via Køge, som han syntes var en temmelig stor by med prægtige bygninger, et net torv, formuende indbyggere, en god havn, stærk handel og sejlads, en sirlig kirke og et hospital.

København var landets største by med omkring 20.000 indbyggere.

Zesterfleth fandt, at København var en livlig og nydelig handelsstad. Men slottet imponerede ham ikke. Den del af det, der vendte ud mod byen, lignede mere en liden fyrstes end en stor konges.

Den 10. august besøgte han Frue Kirke og omtaler i den forbindelse kirkens nabo, universitetet. Det havde ikke så mange studenter som de fleste gode tyske, og de der studerede i København var næsten lutter danske og norske af mindre ædel stand, for de formuende sendte deres sønner til Rostock eller et andet udenlandsk universitet.

Ud over slottet, de fornemmes boliger, den nette Kongens Have han spadserede i, var det mest havnen, der havde hans opmærksomhed.

Zesterfleth rejste videre til Helsingør, Roskilde, Sorø, Slagelse, Korsør, Odense til Jylland, før turen igen gik til Tyskland.

Kilde: Gyldendal & Politiken's "Danmarkshistorien, bind 8".

Mads Mortensen og Margrete Jørgensdatter

Mads Mortensen og Margrete Jørgensdatter bliver gift før 1626.
De bosætter sig i Sprove.
Her får de følgende børn:

1. 1626 ca. - **Maren Madsdatter**
2. 1631 ca. - Bodil Madsdatter
3. 1634 ca. - Jørgen Madsen
4. 1636 ca. - Anders Madsen.

Datteren Maren Madsdatter (ane nr. 1503) gifter sig før 1659 med Anders Hansen (ane nr. 1502).

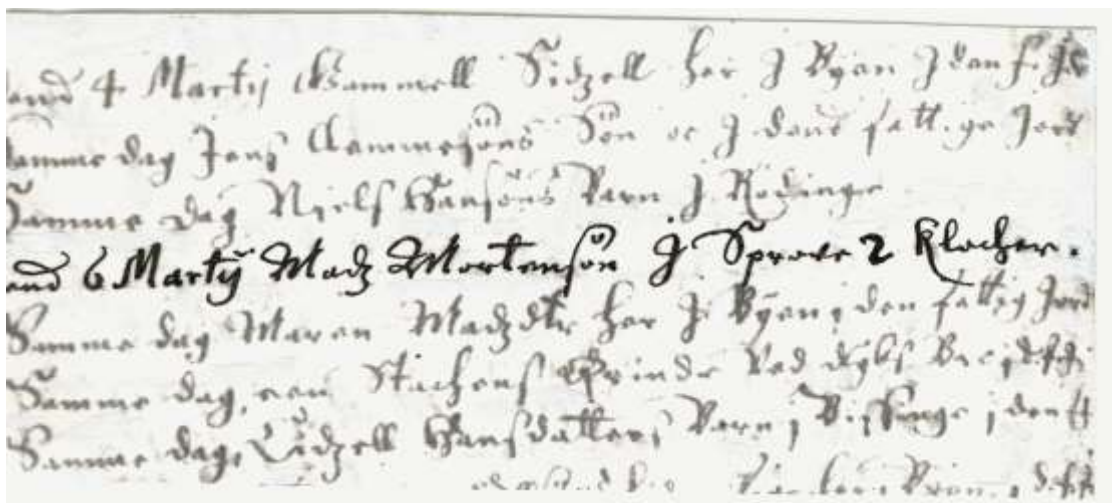
Sidst i februar 1661 er Mads alvorligt syg, hvorfor der bliver sendt bud efter præsten. Budbringerne er hans søn og datteren Maren. Som det fremgår af følgende beretning i kirkebogen er det ikke en let sag at få præsten til at komme:

Dend 23 Febr. der klochen waer 10 om for Middagen, waer Madz Mortensøns Søn, oc hans datter, (Anders Hansøns hustru i Udbye) hos h. Anders, begierendis aff hannem att hand well wilde giøre oc drage ud til Sprowe, oc meddeele forneffne Madz Mortensøn Christi legem oc Blod. Swarede Her Anders, att hand dett icke giøre wilde, Thi dett war forsilde, oc dertil med wilde hand icke drage fastendis ud, oc ej heller kunde uden Moder wilde Selff Prediche i Morgen; Hand wilde end da beraade sig att drage ud, om Prowsten waer end selff tilsteede. Hvorforre Moder sende Bud til Her Hans i Synder Sogn att hand wilde well giøre oc drage til Sprowe oc Meddeele forneffne Madz Mortensøn Christi Legem oc Blod, hwilckett ocsaa skeede.

"Dend 23 Febr. der klochen waer 10 om for Middagen, waer Madz Mortensøns Søn, oc hans datter, (Anders Hansøns hustru i Udbye) hos h. Anders, begierendis aff hannem att hand well wilde giøre oc drage ud til Sprowe, oc meddeele forneffne Madz Mortensøn Christi legem oc Blod.

Swarede Her Anders, att hand dett icke giøre wilde, Thi dett war forsilde, oc dertil med wilde hand icke drage fastendis ud, oc ej heller kunde uden Moder wilde Selff Prediche i Morgen. Hand wilde end da beraade sig att drage ud, om Prowsten waer end selff tilsteede. Hvorforre Moder sende Bud til Her Hans i Synder Sogn att hand wilde well giøre oc drage til Sprowe oc Meddeele forneffne Madz Mortensøn Christi Legem oc Blod, hwilckett ocsaa skeede."

Mads Mortensen dør en uges tid senere, og bliver begravet den 6 marts, som det fremgår af kirkebogen:

"dend 6 Martij Madz Mortensøn i Sprove 2 klocher."

Sønnen Anders Madsen gifter sig i 1663 med Karen Hansdatter. Han overtager formentlig gården i Sprove. Her får de en søn, Mads Andersen.

Margrete Jørgensdatter dør i 1666.

Sønnen Anders Madsen dør i 1668.

Oversigt over kildemateriale

1. Kirkebøger for Stege sogn	1661 -
2. Lensregnskaber, Stegehus Len	1596 - 1661

I det følgende refererer tallene i () til ovennævnte kilde-
materiale-numre.

Kildemateriale

(2) Lensregnskaber, Stegehus Len:

I jordebog for 1627-1628 omtales i Sproffue Mats Mortensen.

Mandtal til Hovedskat i 1645.

Sprove.

Mats Mortensen og Margrete Jørgensdtr.

Børn:

Maren - 16 aar,

Boeld - 13 aar,

Jørgen - 10 aar,

Anders - 8 aar.

(1) Kirkebøger for Stege sogn:

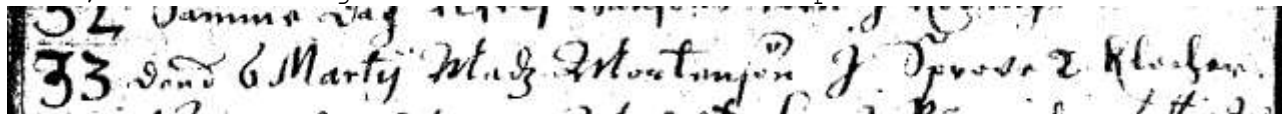
I kirkebogen for Stege findes forskellige kritiske notitser vedrørende sognekapellanens Hr. Anders Olufsen's embedsførelse, blandt andet denne:

1661.

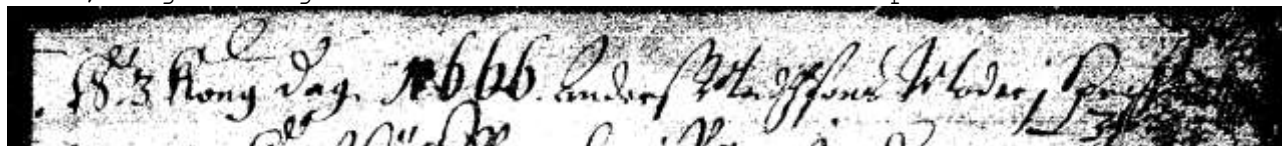
"Dend 23 Febr. der klochen waar 10 om for Middagen, waar Madz Mortensøns Søn, oc hans datter, (Anders Hansøns hustru i Udbye) hos h. Anders, begierendis aff hannem att hand well wilde giøre oc drage ud til Sprowe, oc meddeele forneffne Madz Mortensøn Christi legem oc Blod.

Swarede Her Anders, att hand dett iche giøre wilde, Thi dett war forsilde, oc dertil med wilde hand iche drage fastendis ud, oc ej heller kunde uden Moder wilde Selff Prediche i Morgen. Hand wilde end da beraade sig att drage ud, om Prowsten waar end selff tilsteede. Hvorforre Moder sende Bud til Her Hans i Synder Sogn att hand wilde well giøre oc drage til Sprowe oc Meddeele forneffne Madz Mortensøn Christi Legem oc Blod, hwilckett ocsaa skeede."

1661, 6. marts begravet Madz Mortensøn i Sprowe:

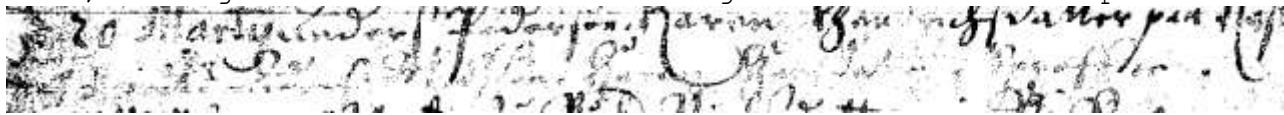
1666, 6. jan. begravet Anders Madsens Moder i Sproffue:

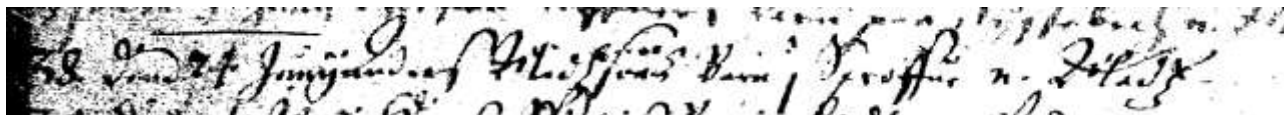
(1) Kirkebøger for Stege sogn, uddrag vedrørende:

Anders Madsen og Kirsten Hansdatter

1663, 17.maj trolovet Anders Madsen og Karen Hansdtr. i Sprove:

1664 døbt Madtz:

1668, 19.jan. jordet Anders Madsen i Sproffue:

